NUTA BULLETIN

OFFICIAL JOURNAL OF NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

Regd. No. MAHBIL/2001/4448 : Licensed to post without prepayment No. NR/ATI/78/2001

YEAR: 30)

15 th January, 2005

AGENDA

of the General Body Meeting of
NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS'ASSOCIATION
to be held at 12.00 noon on SUNDAY, the
30 th January, 2005 at
New Arts, Commerce & Science College,
Batchelor Road, Murarka Layout,
WARDHA

Agenda of the General Body Meeting of Nagpur University Teachers' Association to be held at 12.00 noon on Sunday, the 30 th January, 2005 New Arts, Commerce & Science College, Batchelor Road, Murarka Layout, Wardha is as follows:-

ITEM NO. 364: CONFIRMATION OF MINUTES:

TO CONFIRM the minutes of the General Body meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 9th May, 2004 at Smt. Kesharbai Lahoti Mahavidyalaya, Amravati.

Notes :- 1) Copy of the minutes was Circulated on pages 73 to 75 of 2004 NUTA Bulletin.

2) Corrections, if any, were invited in the copy of the Minutes of the General Body Meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 9th May, 2004 at Smt. Kesharbai Lahoti Mahavidyalaya, Amravati, vide No.CIM/17 Dated 15th July, 2004 published on page 74 of 2004 NUTA Bulletin. No correction is received.

विषय क्रमांक ३६४ (अ) : सुधा शंकर पराते यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोकप्रस्ताव

प्रा. अविनाश एम.साहुरकर हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

"यशवंत महाविद्यालय, सेलू जी.वर्धा येथील इतिहास विभाग प्रमुख प्रा.सौ. सुधा शंकर पराते (कु.नंदनवार) यांचे दिनांक १ डिसेंबर २००४ ला दुःखद निधन झाले. प्रा.सौ. पराते ह्या नुटाच्या आजीव सदस्य होत्या. संघटनेच्या कार्यामध्ये त्यांचा सिक्रय सहभाग असायचा. विशेषतः महिलांच्या प्रश्नावावत त्या सतत जागरूक राहायच्या. श्री. पराते यांचेवर व त्यांच्या कुटुंवीयांवर ओढवलेल्या ह्या दुःखद प्रसंगामध्ये आम्ही सहभागी आहोत तसेच त्यांच्या कुटूंवियांवर ओढवलेले दुःख सहन करण्याची शक्ती ईश्वर त्यांना प्रदान करो. प्रा.सौ. सुधाताई पराते यांना श्रद्धांजली अर्पण करीत आहोत"

विषय क्रमांक ३६७ : प्रा.बी.टी.देशमुख यांचे अभिनंदन

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने सचिव डॉ.एकनाथ कठाळे हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

अमरावती विभाग पदवीधर मतदार संघातील नुटाचे अधिकृत उमेदवार प्रा.वी.टी.देशमुख हे लागोपाठ पाचव्या वेळी महाराष्ट्र विधानपरिषदेवर भारतीय जनता पक्षाच्या निकटतम प्रतिस्पर्धी उमेदवाराचा १२,१४१ मतांनी पराभव करुन पहिल्याच फेरीत पसंतीच्या प्रथम क्रमांकाच्या मतांनी निवडून

आले. त्यांच्या या निवडणूकीने विधानपरिषदेवर लागोपाठ सातत्याने पाचव्यावेळी पदवीधर मतदार संघातून निवडून जाण्याचा बहुमान त्यांना मिळाला आहे. भारतातील विधानपरिषदांच्या इतिहासात हा एक विक्रमी सन्मान आहे. आमच्या प्रतिनिधीच्या या यशाने नुटाचे सर्व सदस्य आणि महाराष्ट्रातील तमाम शिक्षकांना एक प्रकारचा गौरव प्राप्त झाला आहे. ही सभा या गौरवाचा अतिशय आनंदाने आणि अभिमानाने स्वीकार करीत आहे.

(No : 01

विधानपरिषद निवडणुकीसाठी नामांकन अर्ज दाखल करतांना आपल्या मालमत्तांची त्यांनी सादर केलेली यादी श्री. बी.टी.देशमुखांप्रमाणेच एक आदर्श निर्माण करणारी ठरली. ही यादी केवळ निवडणूक अधिकाऱ्यापुरतीच मर्यादित ठेवण्यात आलेली नव्हती तर ती मतदारांपर्यंत पोहचविण्यात आली होती. अशाप्रकारे आपल्या मालमत्तांची विस्तृत माहिती व उत्पन्नाचे स्त्रोत मतदारांपर्यंत पोहचविणारे ते विदर्भातील पहिले प्रतिनिधी ठरले आहेत. त्यांच्या या कृतीने लोकप्रतिनिधींचे आर्थिक व्यवहार आणि एकूण जीवनच पारदर्शक असले पाहिजे या प्रमेयाचा येणारा प्रत्यक्ष प्रत्यय निश्चितच

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION MEETING NOTICE: 2 Date: 15.01. 2005

From

Dr.E.H.Kathale, Secretary, NUTA,

N-162, Reshim Bagh, Nagpur-440 009.

To,

All the members

of the Nagpur University Teachers' Association Dear members,

I have the honour to inform you that in exercise of the powers conferred on it by Article VIII of the Constitution of NUTA, the Executive Committee has decided to have the meeting of General Body at **12.00 Noon** on the date and at the place mentioned below.

- 2. Agenda of the General Body meeting is printed in this NUTA Bulletin. If you propose to suggest any amendments to any of the proposals/Resolutions included in the Agenda, you may send it to me within a period of one week from the date of the posting of this Bulletin. It will not be possible for the amendments received after the due date to be included in the additional agenda. Please send one copy of your amendment to Prof. B.T.Deshmukh, President, NUTA, 3, Subodh Colony, Near Vidarbha Mahavidyalaya, Amravati-444 604.
- 3. Rules for proposing amendments to the proposals/resolutions are printed on page 97 of 1977 NUTA Bulletin. You are requested to kindly make it convenient to attend the meeting.

Yours faithfully, Sd/- **Dr. E.H.Kathale** Secretary, NUTA

Date and Place of the meeting

at 12.00 Noon on, Sunday, the

30 th January, 2005 at

New Arts, Commerce & Science College,

Batchelor Road, Murarka Layout,

WARDHA

आनंददायक आहे. प्रतिज्ञापत्राची प्रत आपणहून वाटणारा वारकरी होण्याचा मान मिळवणारा आमचा नेता सातत्याने उत्तम चारित्र्य आणि मूल्य जपणारा आहे याबद्दल या सभेला अतीव अभिमान वाटतो.

सन १९८० पासून तर सन २००४ पर्यंत २४ वर्षे आमदार राहिलेल्या प्रा.बी.टी.देशमुख यांनी या २४ वर्षांच्या काळात संपादन केलेल्या स्थावर मालमत्तांची संख्या केवळ २ असून त्यांची मूळ खरेदी किंमत म्हणजेच या मालमत्तांच्या संपादनासाठी त्यांनी केलेला खर्च रुपये ३,८०,२४२ (तीन लक्ष ऐंशी हजार दोनशे बेचाळीस रुपये फक्त) आहे. सत्यप्रतिज्ञेवर निवडणूक निर्णय अधिकाऱ्याकडे दाखल केलेल्या प्रतिज्ञापत्रामध्ये ही गोष्ट त्यांनी नमूद केली आहे. विशेष असे की, या दोन मालमत्ता खरेदी करण्यासाठीचा हा निधी (रुपये ३,८०,२४२) उभा करतांना सुद्धा (१) आमदार होण्यापूर्वी घेतलेली एक मालमत्ता (प्लॉट) विकून त्यांना रुपये ६२४०० उभे करावे लागले. (२) आमदार होण्यापूर्वी काढलेल्या आयुर्विमा महामंडळाच्या तीन पॉलिसीज अकाली मोडून रुपये २० हजार उभे करावे लागले. (३) घरावर व शेतावर दीड लक्ष रुपयांचे कर्ज काढावे लागले. (४) ५० हजार रुपये उसनवार घ्यावे लागले. या दीड लक्ष रुपयांच्या कर्जाची व ५० हजार रुपयांच्या उसनवारीची अशी एकण २ लक्ष रुपयांची परतफेडसुद्धा त्यांना त्यांच्या "पेन्शनरी बेनिफिटस" मधुन करावी लागली. त्यांनी स्थावर मालमत्तेबाबत "नविन कोणतीही स्थावर मालमत्ता घेण्याचा आता यापुढे विचार सुद्धा करु नये असा निर्णय घेतला व १९८६ मध्ये घेतलेला हा निर्णय पढची १८ वर्षे काटेकोरपणे पाळला...... लोकप्रतिनिधीचा दिवस सुद्धा २४ तासाचाच असतो आणि त्याचा ताससुद्धा ६० मिनिटाचाच असतो. लोकप्रतिनिधीने स्वतःच्या खाजगी प्रकल्पाकडे जास्त वेळ देतो म्हटले की त्याचा प्रतिनिधी म्हणून करावयाच्या कामासाठीचा तेवढा वेळ कमी होतो." या त्यांनी स्वतः केलेल्या प्रतिपादनातन विचारपूर्वक ठाम निर्णय घेणे व घेतलेल्या निर्णयाची तेवढ्याच ठामपणे अम्मलबजावणी करणे एवढ्याच गुणांचा प्रत्यय येतो असे नव्हे तर आपल्या २४ वर्षाच्या विधानपरिषद कारकीर्दिचे 'सोने' करणारा त्यांचा उपरोक्त विचार ही सुद्धा लोकप्रतिनिधीची एक मोठी मालमत्ता असते हा त्यांच्या वर्तनातून डोकावणारा स्थावर विचार हा लोकप्रतिनिधींना विचार

करायला लावणारा विचार आहे असे या सभागृहाला वाटते.

एकूण २४ वर्षाच्या कारकिर्दीत सार्वजनिक महत्वाचे पाच हजारांपेक्षा जास्त प्रश्न आपल्या सहकाऱ्यांच्या मदतीने विधानपरिषदेत मांडणे व त्यातील अनेक प्रश्नांना न्याय मिळवून जनसामान्यांची समर्पित भावनेने सेवा करतांना आमच्या प्रतिनिधीने, सभागृहातील कामाचा दाखविलेला "धडाका" पाहून मन समाधानाने भरून येते. भारतीय संविधानाच्या कलम २०४ अन्वये "विनियोजन विधेयकाला सुधारणा सूचविण्याचा अधिकार आमच्या सभागृहाला नाही. पण कलम १९८ अन्वये अशा विधेयकाबाबत शिफारस करण्याचा अधिकार आमच्या सभागृहाला निश्चितच आहे." असा आग्रह धरणारा व सभागृहासमोर त्या शिफारसी बाबतचा ठराव मांडणारा, सांवैधानिक इतिहास घडविणारा सदस्य हा आमचा प्रतिनिधी आहे ही खचितच अभिमानास्पद बाब आहे. विधानपरिषदेत अशा शिफारसीचा मसुदा मांडल्या गेला, तो सभागृहात एकमताने स्वीकारला गेला, त्यासाठी विधानसभेचे एक दिवसाचे खास अधिवेशन बोलवावे लागले, विधानसभेने ती शिफारस एकमताने मान्य केली, भारतीय संविधानाच्या इतिहासात ती गोष्ट प्रथम घडलेली होती व या घटनाक्रमाचे नेतृत्त्व आमचा प्रतिनिधी करीत होता. हे सारे कशासाठी होते? मा. सभापतींच्या शब्दातच सांगायचे तर "राज्यातील अनुशेषग्रस्त जो भाग आहे. त्यातील विकासाचा अनुशेष दूर व्हावा. कालबद्ध कार्यक्रमानुसार व्हावा, यासाठी जो काही निधी आहे. त्याचा कशा रीतीने विनियोग करावा हे सुचविणारी अशा प्रकारची ती शिफारस होती. मा. राज्यपालांनी काढलेल्या अध्यादेशाची अंमलबजावणी व्हावी एवढाच त्यामध्ये उद्देश होता." **सांवैधानिक** इतिहास घडविणाऱ्या आमच्या या प्रतिनिधीबद्दल आम्हाला मनापासन आदर

स्वशिक्षणासाठी स्वतःच्या परिश्रमातून अर्थार्जन करुन संपूर्ण शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षणप्रवास पूर्ण करणे, विद्यार्थी दशेतच मेधावी वक्ता आणि वादविवादपटू म्हणून विधिमंडळातील कौशल्याची झालेली निर्मिती, विद्यार्थी दशेतच महाविद्यालयाच्या छात्रसंघाचे अध्यक्ष म्हणून प्राप्त केलेले लोकशाही प्रशिक्षण आणि हे सर्व करतांना एम.ए. राज्यशास्त्र परीक्षेत प्राप्त केलेले प्रथम क्रमांकाचे स्थान, आपल्या वक्तृत्वाने विद्यार्थ्यांपर्यंत राज्यशास्त्र

SCHEDULE VIII (Vide Rule 17 /1) Trust Reg. No. F-1594

C.R. Sagdeo & Co. Chartered Accountants "Prabha Niwas" Jail Road, Nagpur 440 022. Phone :524634

NAME OF THE PUBLIC TRUST: NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION
Place: Nagpur -- Taluka: Nagpur -- District: Nagpur

Place : Nagpur -- Taluka : Nagpur -- District :

BALANCE SHEET AS AT : 31ST MARCH 2004

FUNDS & LIABILITIES Р Rs Р Rs. PROPERTY & ASSETS RS. P RS. P. 1 TRUST FUND OR CORPUS I IMMOVABLE Life membership fee 81,658,72 PROPERTIES (As per Sch.C) Balance as per Last B/S 38.18.406.32 Adjustment during the year Balance as per last B/S 1.69.004.00 39.87.410.32 II OTHER EARMARKED FUND Additions or deductions Depreciation Fund ... Legal Aid fund Buildings Balance as per last B/S Sinking Fund Reserve Fund Additions or deduction Dep. Furniture and Fixtures Any other (Silver Jubilee) Fund Balance as per last B/S ... (As per Schedule 'A') 30,36,385,75 Addition or deductions III LOANS Secured or II INVESTMENTS unsecured As Per Shedule 'D' ... ...

III LOANS & ADVANCES 41,41,040.00 From Trustees From Others LIABILITIES A) Loans: Secured/Unsecured Loan Scholarship ... As per schedule 'B' 2,731.00 Other Loans .. B) Advances For advances For rent/ other deposits ... For Sundry credit balances ... To trustess Deposit in Post Office employees ... ... For Nuta Special Bulletin V INCOME AND To contractors EXPENDITURE ACCOUNT
Balance as per Last B/S ...
Less appropriation if any To lawyers ... ... To Other TDS ... ... 26,796.64 (6.29.372.42)(As per Sch 'E')

IV INCOME (78,545.68)add/less :surplus/ deficit as per I/E Account OUTSTANDING (7.07.918.10) House Rent Nuta Spe. Bullutin Exp TOTAL Rs. 63,18,608.97 Exp. during the year Land Rent The above Balance sheet to the best of my belief contains a true account of the Funds and libalities and assets of the trust Interest Other Income V CASH AND BANK BALANCES As per Our report of even date For C.R.SAGDEO & CO Trustee: S/d. S.A.Tiwari (a) Cash in hand with Shri. (b) As per Schedule 'F' 20,69,113.61 Chartered Accountants Sd/- Partner Trust Address : Nagpur Date: 9th June 2004 TOTAL Rs. 63,18,608.97

विषयाचे ज्ञान लीलया पोचविणारा शिक्षक, सेवेच्या पहिल्याच वर्षात "भारतीय संविधान व स्वातंत्र्य आंदोलन" या ग्रंथाचे लेखन, नागपूर व अमरावती विद्यापीठाच्या विभिन्न प्राधिकारीणींवर कार्य करुन स्वयंकर्तृत्वाचा उमटविलेला ठसा, शिक्षकांच्या अनियमित सेवाशर्तीमध्ये खोलवर अध्ययन करुन आणलेला नियमितपणा, "नुटा" "एमफक्टो" आणि "आयफक्टो" या संघटनांमध्ये निष्ठेने केलेले कार्य, या संघटनांच्या वाटचालीत अखंडपणे दिलेले सक्रीय योगदान, प्रभावीपणे संसदीय आयधांचा केलेला वापर पाहन "उत्कष्ट संसदपट्ट" म्हणून प्राप्त झालेला बहुमान, कै. माधवराव लिमये स्मृती प्रित्यर्थ दिल्या गेलेल्या "कार्यक्षम आमदार" या पुरस्काराचे पहिले मानकरी. महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अस्थायी सभापती, विदर्भाच्या शैक्षणिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक व अनशेषविषयक प्रश्नांची जाण असलेला लोकप्रतिनिधी. "महाराष्ट्रातील जलसिंचन अनुशेष क्ष-किरण परीक्षा" या पुस्तकातून अनुशेष प्रश्नांची केलेली विश्लेषणात्मक अभ्यासपूर्ण चर्चा, अनुशेष निर्मूलनार्थ स्थापीत "अनुशेष निर्मूलन मंच" या सर्वपक्षीय आमदारांच्या फोरमचे अध्यक्ष या नात्याने केलेले कार्य पाहता जीवनात प्राप्त झालेल्या संधीचा दूरदृष्टीने उपयोग करुन आपले आयुष्य लोककार्यार्थ वेचावे अशी जीवननिष्ठा ठेवणाऱ्या आमच्या प्रतिनिधीने पाचव्यांदा निवडून येवून सांसदिय जीवनातील उत्तम उंची गाठली याबद्दल आम्हाला सार्थ अभिमान वाटतो. आपले जीवितकार्य अधिक जोमाने पूर्ण करता यावे यासाठी ही सभा त्यांना मनापासून शुभेच्छा देत आहे.

जीवननिष्ठा कायम ठेवून गेली २४ वर्षे जीवितकार्य या नात्याने संघटनांच्या आणि लोकांच्या जीवनातील कळीच्या प्रश्नांना आणि विशेषतः अनुशेषविषयक प्रश्नांना हात घालून त्यांच्या निराकरणासाठी त्यांनी केलेल्या प्रयत्नांना त्यांच्या विजयाने लोकमान्यतेची पावती मिळालेली आहे. सातत्याने ही भूमिका कायम ठेवून संघटनेची त्यांनी शान वाढविली यावहल संघटनेला अतीव आनंद वाटतो. अनुशेष निर्मूलनाचा लढा ध्येयपूर्वक सुरू ठेवणारा प्रतिनिधी पुन्हा निवडून आल्याने यावावतचा अन्याय दूर होण्याचा मार्ग प्रशस्त होईल अशी या सभागृहाची भावना आहे. त्यांच्या निवडून येण्याने त्यांची वाढलेली जवावदारी लक्षात घेता त्यांच्या पाठीशी या कामात भक्कमपणे उभे राहण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे. संघटनेला गौरवान्वित करणारा ऐतिहासिक विजय प्राप्त करुन देणाऱ्या आमच्या प्रतिनिधीचे, हे सभागृह मनःपूर्वक अभिनंदन करीत आहे.

विषय क्रमांक ३६६ : श्री. डायगव्हाणे यांचे अभिनंदन

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने उपाध्यक्ष प्रा. अनिल ढगे हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

नागपूर विभाग शिक्षक मतदार संघातून विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाचे अधिकृत उमेदवार श्री. विश्वनाथ डायगव्हाणे हे लागोपाठ तिसऱ्या वेळी विजयी झाले आहेत. लागोपाठ तिसऱ्या वेळी विधानपरिषदेत निवडून जाणारे विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाचे ते पहिले प्रतिनिधी आहेत. ही सभा त्यांचे हार्दिक अभिनंदन करीत आहे.

विषय क्रमांक ३६७ प्रा.बी.टी.देशमुख व व्ही.यु.डायगव्हाणे यांचे अभिनंदन

प्रा.मनोहर बनसोड हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

"अमरावती विभाग पदवीधर मतदार संघातील 'नुटा'चे अधिकृत व विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाचे समर्थित उमेदवार प्रा.बी.टी.देशमुख यांनी पाचव्यांदा महाराष्ट्र विधानपरिषदेवर प्रचंड मताधिक्याने निवडून येवून भारतात एक ऐतिहासिक विजयी विक्रम घडविला. ही बाब संघटनेच्या जीवनातील केवळ आनंदाची नसून अभिमानाची व गौरवाची आहे. संघटनेचे वैभव आहे

तसेच नागपूर विभाग शिक्षक मतदार संघातून विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाचे अधिकृत व नुटाचे समर्थित उमेदवार श्री.विश्वनाथ डायगव्हाणे हे लागोपाठ तिसऱ्या वेळी विजयी झालेत. विधान परिषदेतील या दोन्ही आमदारांच्या कार्यकर्तृत्वाचा व उभय संघटनांच्या उत्तम बांधणीचा हा विजय आहे.

या दोन्ही आमदारांच्या विक्रमी विजयाबद्दल ही सभा आनंद व्यक्त करीत आहे. उभय आमदारांच्या मनःपूर्वक अभिनंदनाचा ठराव ही सभा सर्वानुमते पारित करीत आहे."

SCHEDULE IX (Vide Rule 17 /1) Trust Reg. No. F-1594 **C.R. Sagdeo & Co Chartered Accountants** "Prabha Niwas" Jail Road, Nagpur 440 022. Phone: 524634

NAME OF THE PUBLIC TRUST: NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION
Place: Nagpur * Taluka: Nagpur * : District Nagpur

INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNTS FOR THE YEAR ENDING ON 31st MARCH 2004

EXPENDITURE	RS. P.	INCOME	RS. P.
To Expenditure in respect of Properties		By House Rent Accrued/Realised	
Rate, taxes, cesses Income Tax		by House Rent Accided/Reansed	
Repairs and maintenance		By Agriculture Income	
Salaries			
Depreciation	8,036.10	By land Rent Accrued/Realised	
Other expenses	0,030.10		
To Establishment expenses(As per.Sch 'G')	1,16,827.00	By Interst Accrued /Realised	
To Remuneration to trustees		On Securities	2,47,922.35
To Remuneration (in the case of a math)		On Loans	
to the head of the math including		On Bank account (FDR & Savings)	84,993.00
his house hold expenditure, if any		D Ditt 4 His CHEL	00.240.07
To Legal expenses To audit fee	1,575.00	By Divident on Units of U.T.I	80,249.07
To amount Written of	1,3/3.00	By Donation in cash or Kind	
(a) Bad debts		By Donation in cash of Kind	
(b) Loan Scholarship			
(c) Irrecoverable rents		By Grants	
(d) Other items			
To Miscellaneous Expenses		By Income from other sources	
To Depreciation on Bldg		Interest on Income Tax refund	
To Depreciation on furn.			
To Depreciation on Computor To Depreciation on Air Condictioner		By Profit on sale of Investment	5,512.00
To Expenditure on objects of the trust			
(a) Religious		By Transfers from Reserve	
(b) Educational NUTA		(Ú.T.I.M.I.P. 88 Maturity	70 515 60
Bulletin Expenses 3,46,087.00		By deficit carried over to balance sheet	78,545.68
Bulletin Postages Exp. 24,697.00	3,70,784.00	Total Rs	4,97,222.10
(c) Medical Relief		A O SAAL AND	7,27,222.10
(d) Relief of Poverty (e) Other Charitable object		As per Our repor	t of even date
(e) Other Charitable object Surplus Carried over to B/S			AGDEO & CO
•			d Accountants
Total Rs.	4,97,222.10	Trust Address : Nagpur il	legible/Partner

ITEM NO. 368: APPROVAL TO THE AUDITED STATEMENT.

To consider and approve the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the year ended on 31st March, 2004.

Notes: (i) The copy of the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the said Financial year is circulated on page 02 & 03 of 2005 NUTA Bulletin.

- (ii) The Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account will be placed before the General Body by Prof. S.A.Tiwari, Treasurer, on behalf of the Executive Committee.
- (iii) If any honourable member has a querry, regarding the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account, he should make it, within a week from the date of posting of this Bulletin, to Prof. S.A.Tiwari, Treasurer, NUTA, 42, Shankar Nagar, Amravati-444 606, specifying the exact point on which he seeks information/clarification. A copy of the querry also be sent to Prof. B.T.Deshmukh, President, NUTA, 3, Subodh Colony, Near Vidarbha Mahavidyalaya, Amravati-444 604.

ITEM NO. 369: STATEMENT ON FIXED SECURITIES POSITION:

To Note the Statement no. $\underline{15}$ showing the position of the Fixed Securities of the Association as on 31st March, 2004.

- **Note** : (i) Statement no. $\underline{15}$ regarding the fixed securities of the Association as on 31st March, $\underline{2004}$, is circulated on page $\underline{08}$ of $\underline{2005}$ NUTA Bulletin.
- (ii) The Statement showing the position of the Fixed Securities of the Association as on 31st March, 2004, will be placed before the General Body by Prof. S.A.Tiwari, Treasurer, on behalf of the Executive Committee.

विषय क्रमांक ३७०

सन १९९१ ते सन १९९९ या काळातील नेटसेटग्रस्तांची प्रकरणे व्यक्तिशः छाननीसाठी घेण्याचा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निषेधार्ह निर्णय

रविवार, दिनांक ९ जानेवारी २००५ रोजी मुंबई येथे झालेल्या महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीत "सन १९९१ ते सन १९९९ या काळातील नेटसेटग्रस्तांची प्रकरणे व्यक्तिशः छाननीसाठी घेण्याचा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निषेधाई निर्णय" या विषयावर संमत करण्यात आलेला ठराव विचारात घेणे.

नोट :- हा ठराव २००५ च्या नुटा बुलेटीनच्या पृष्ठ ६ ते ९ वर प्रसृत करण्यात आलेला आहे.

विषय क्रमांक ३७१ : संघटनेच्या एकमताच्या निर्णयावर नुटाच्या जिल्हाध्यक्षांनी घेतलेली भूमिका

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने सचिव डॉ.एकनाथ कठाळे हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

(१) नुटाचे सदस्य व अकोला जिल्हा युनीटचे अध्यक्ष डॉ.विट्ठल वाघ यांनी अमरावती विभाग पदवीधर मतदार संघातून महाराष्ट्र विधानपरिषदेवर एक प्रतिनिधी निवडण्यासाठी नुकत्याच झालेल्या निवडणुकीमध्ये क्षुल्लक अशा वैयक्तिक कारणावरून संघटनेने एकमताने ठरविलेल्या भूमिकेच्या विरोधात भूमिका घेतली. स्वतःच्या नावानिशी त्यांनी दिनांक १४ नोव्हेंबर २००४ रोजीच्या 'देशोन्नती'च्या अंकामध्ये प्रसिद्ध केलेल्या लेखात हे वैयक्तिक

व क्षुल्लक कारण त्यांनी स्वतःच पुढील शब्दात नमूद केले आहे. :-

''कुलगुरू पदासाठी बीटींच्या देखरेखीखाली जी पाच नावांची यादी तयार केली गेली होती त्यात माझही एक नाव होत. मी पतंग होऊन एक महिना तरी हवेतच तरंगत होतो; पण सुधीर पाटलांकरवी माझा पतंग कापून मला जमिनीवर आणले ते भाऊंनी.''

वस्तुतः महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४ च्या कलम १२ उपकलम (१३) (इ) मध्ये ''एखादा इसम ''पोलीटीकल ॲक्टीव्हीटी''मध्ये भाग घेणारा असेल किंवा घेत असेल तर तो कुलगुरूपदी नेमला जावू शकत नाही, कुणी नेमला गेला असेल तर त्या कारणावरून त्याला काढून टाकता येईल.'' अशी स्पष्ट तरतूद आहे. ''पोलीटीकल ॲक्टीव्हीटी'' हा इंग्रजी शब्द असला तरी लोकसभेची निवडणूक ही ''पोलीटीकल ॲक्टीव्हीटी'' आहे ही गोष्ट लहान मुलाला सुद्धा समजण्यासारखी आहे. डॉ.विट्टल वाघ हे स्वतः कुलगुरू होण्याची इच्छा धारण करण्यापूर्वी लोकसभेच्या निवडणुकीसाठी उमेदवार होते ही गोष्ट इतर कोणाला माहिती असेल किंवा नसेल पण ती विट्ठल वाघ यांना निश्चितच माहिती होती. सेंट्रल वेअर हाऊसिंग कार्पोरेशनच्या अकोला येथील गोडाऊनमध्ये दिनांक २ मार्च १९९८ रोजी झालेल्या मतमोजणीचे जे निकालपत्रक अकोला लोकसभा मतदार संघाचे निवडणूक अधिकारी व तत्कालीन जिल्हाधिकारी श्री. राजेश अग्रवाल यांनी जाहीर केले त्या निकालपत्रकात क्रमांक ८ वर ''वाघ विट्ठल भिकुजी'' हे नाव नमूद असून त्यांना २६६१ मते मिळाल्याची नोंदसुद्धा त्या निकालपत्रकात आहे. एकूण काय तर महाराष्ट्र विद्यापीठ कायद्याच्या उपरोक्त तरतुदीनुसार आपण कायद्यानेच कुलगुरू होण्यास लायक नव्हतो, याची पूर्णपणे जाणीव असतांना संघटनेच्या उमेदवारावर या वैयक्तिक कारणावरून त्यांनी चिखलफेक करणे हे लज्जास्पद असून उपरोक्त तरतुदींची त्यांना माहिती नसेल तर ज्या मोठ्या पदावर आपण जावू इच्छितो त्या पदावर जाण्यासाठीचा किमान अभ्यास करण्याची त्यांच्याजवळ कुवत नसल्याचाच तो पुरावा होतो. कुलगुरू होण्याची कायदेशीर लायकी नसल्याच्या अज्ञानातुन निर्माण झालेल्या वैयक्तिक, क्षुल्लक व काल्पनिक कारणातुन झालेल्या क्षोभापोटी पुढे केलेल्या वर्तनातून संघटनेचे सदस्य म्हणून काम करण्याची सुद्धा आपली लायकी नाही हेच त्यांनी सिद्ध केले आहे.

- (२) "भाऊंनी सर्वच राजकीय पक्ष मॅनेज केले आहेत" असा एक आरोप बी.टी.देशमुख यांच्यावर त्यांनी "देशोन्नती"च्या उपरोक्त लेखामध्ये केला आहे. त्यांचा हा आरोप राजकीय पक्षाच्या कामकाजाविषयी संपूर्णपणे अज्ञान व्यक्त करणारा आहे. संघटनेविषयी कृतघ्नपणाने त्यांची विचारसरणी इतकी भरली आहे की, संघटनेने उभा केलेला व निवडून आलेला उमेदवार २४- २४ वर्षे ठामपणाने आपली भूमिका कायम ठेवून वाटचाल करतो व कामाच्या भरवशावर व विचारावरील अविचल निष्ठांमुळे सर्वच पक्षांच्या (ज्यांनी उमेदवारच उभे केले होते ते पक्ष सोडून) प्रेमास व पाठिंब्यास पात्र होतो, याचे मर्म त्यांच्या लक्षातच येवू शकत नाही. ज्यांनी उमेदवार उभे केले त्या व ज्या पक्षांनी उमेदवार उभे केले नाही त्या पक्षांनीसुद्धा विट्ठल वाघ यांना पायपुसण्याजवळ सुद्धा प्रवेश दिलेला नाही हे त्यांच्या लेखातच त्यांनी मान्य केले आहे. याचे मर्मसुद्धा आपल्या वैयक्तिक गुणवत्तेमध्येच सामावलेले आहे, एवढा जरी विचार त्यांनी केला असता तर संघटनेच्या उमेदवाराला याबाबत दुषणे देण्याचे दुषणास्पद वर्तन त्यांच्या हातून घडले नसते. नुटा संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष हे बिरुद अभिमानाने मिरवित डॉ. वाघ यांनी केलेले उपरोक्त वर्तन अत्यंत हीन बुद्धीच्या प्रदर्शनात मोडणारे असून जिल्ह्याचे अध्यक्ष या नात्याने त्यांनी केलेले हे वर्तन अत्यंत अशोभनीय होय.
- (३) "वयाची ६२ वर्षे पूर्ण केलेल्या कुणालाही विद्यापीठाच्या कोणत्याही प्राधिकरणावर काम करता येणार नाही असा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा दंडक आहे. तरीही निवृत्त होणारी माणसे विद्यापीठाच्या प्राधिकरणावर घेण्याचे गैरकामसुद्धा बी.टी.नी केले" असा एक आरोप आपल्या सर्वच पत्रकार परिषदामधून डॉ. विट्ठल वाघ यांनी केला. असा पोरकटपणाचा आरोप करतांना विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या विनंतीनुसार विद्यापीठ कायद्यात आपोआप बदल होत नाही. कायद्यात बदल होत नाही तोवर ती विनंती बंधनकारक होत नसते ही गोष्ट विट्ठल वाघ यांना कशी कळली नाही हे आश्चर्यच आहे. शिवाय विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या दंडकांची निवडणुकीच्या माध्यमातून अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी अजूनतरी कायद्याने विट्ठल वाघ यांच्यावर सोपविलेली नाही. "साठ वर्षे हे प्राचार्याचे सेवानिवृत्तीचे वय असेल. मात्र त्यातील लायक वाटलेल्या व्यक्तीला व्यवस्थापन आणखी दोन वर्षासाठी पुनर्नेमणूक देवू शकेल." असा आजही विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा दंडक आहे पण हा दंडक नीट वाचल्यास प्रत्येकालाच पुनर्नेमणूक मिळेल असे होत नाही. महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४

अन्वये जेथे वय ठरवून दिले असेल तेथे ते पाळावेच लागेल व जेथे ते ठरवून दिलेले नसेल तेथे ते कोणालाही लादता येणार नाही. "What is permitted by Law can not be prohibited by anybody and what is prohibited by Law can not be permitted by any body." एवढी कायद्याची िकमान माहिती त्यांना नसावी हे त्यांचे दुर्दैवच होय. वरवर मोजली तरी ६२ वर्णांच्या वर वय असलेली १०० च्या वर माणसे महाराष्ट्रातील निरनिराळ्या विद्यापीठाच्या प्राधिकरणावर कार्यरत आहेत, त्यातील अनेकांची व वी.टी.देशमुख यांची साधी तोंडओळख सुद्धा नाही. असे असतांना वारंवार उपरोक्त आरोप करुन विट्ठल वाघ यांनी आपल्या अपार अज्ञानाचे प्रदर्शन केले आहे. नुटा संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष हे विरुद अभिमानाने मिरवित डॉ. वाघ यांनी केलेले उपरोक्त वर्तन अत्यंत हीन बुद्धीच्या प्रदर्शनात मोडणारे असून जिल्ह्याचे अध्यक्ष या नात्याने त्यांनी केलेले हे वर्तन अत्यंत अशोभनीय होय.

- (४) मतभेदांचा आदर व विचारांचे स्वातंत्र्य यांचा संघटनेने सातत्याने व नेहमीच पुरस्कार केलेला आहे. पण याचा अर्थ संघटनेत स्वैराचारी वर्तनाचे अमर्याद थैमान घालण्यास मुभा असा करता येवू शकत नाही. दिनांक २२ नोव्हेंबर २००४ रोजी बुलढाणा येथे निवडणक प्रचारानिमित्त त्यांनी घेतलेल्या पत्रकार परिषदेमध्ये ''बी.टी. देशमख सात वर्षात ७४३ प्रकरणात चौकशी समितीचे अध्यक्ष किंवा सदस्य होतात आणि लाखो रुपयांचा भत्ता मिळवितात.'' असा आरोप करण्यात आला. या पत्रकार परिषदेचा वृत्तांत उपरोक्त मजकूरासह दिनांक २३ नोव्हेंबरच्या 'तरुण भारता'त छापून आला आहे. या वृत्तांतामध्ये या पत्रकारपरिषदेला ''नुटाचे अकोला जिल्हाध्यक्ष तथा प्रख्यात वऱ्हाडी कवी प्रा. विट्ठल वाघ उपस्थित होते.'' असेही स्पष्टपणे नमूद आहे. उपरोक्त वृत्तांत छापून आल्यानंतर आजपावेतो या पत्रकार परिषदेत असा आरोप करण्यात आलेला नव्हता किंवा असा आरोप करण्यात आलेल्या पत्रकार परिषदेला आपण उपस्थित नव्हतो. असा खुलासा डॉ. विट्टल वाघ यांनी केलेला नाही किंवा एवढा निर्लज्जपणाचा आरोप खरा असल्याचा कोणताही पुरावासुद्धा त्यांनी दिलेला नाही. 'नुटा बुलेटीन'च्या अंकांचे काळजीपूर्वक वाचन करण्याची सवय जरी त्यांना असती तरी हा आरोप निखालस खोटेपणाचा आहे याबाबतचे अधिकृत पुरावे त्यांना उपलब्ध झाले असते. पण तेवढी सुद्धा तसदी त्यांनी घेतली नाही. नुटा संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष हे बिरुद अभिमानाने मिरवित डॉ. वाघ यांनी केलेले उपरोक्त वर्तन अत्यंत हीन बुद्धीच्या प्रदर्शनात मोडणारे असन जिल्ह्याचे अध्यक्ष या नात्याने त्यांनी केलेले हे वर्तन अत्यंत अशोभनीय होय.
- (५) एका बाजूला नुटा व विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाने विधिवतिरत्या झालेल्या बैठकीत एकमताने घेतलेल्या निर्णयाला (ज्या निर्णयाला अनेक समिवचारी संघटनांनी एकमताने पाठींबा दिला होता) विरोध करायचा, मात्र असे करतांना आपण ज्या अकोला जिल्हा युनिटचे अध्यक्ष आहोत त्या जिल्ह्याच्या कार्यकारी मंडळाची किंवा जिल्हासभेची बैठक बोलावण्याची तसदीसुद्धा त्यांनी घेऊ नये ही गोष्ट संघटनेच्या केंद्रीय कार्यकारी मंडळाला व जिल्ह्याच्या कार्यकारी मंडळाला कस्पटासमान लेखण्याच्या त्यांच्या वृत्तीचे प्रतिनिधित्व करणारी आहे.
- (६) सन २००१ ते २००४ या चार वर्षांच्या काळात ते नुटाच्या कार्यकारी मंडळाच्या एकाही बैठकीला हजर राहीले नाहीत. असे बेजबाबदार वर्तन करण्यापूर्वी त्यांनी आपल्या पदाचा राजीनामाही दिला नाही. सतत तीन वेळा गैरहजर राहिल्याबद्दल त्यांचे सदस्यत्व रद्द करण्याचा घटनेने असलेला अधिकार सौजन्य म्हणून नुटाच्या कार्यकारी मंडळाने वापरला नाही, याचा त्यांनी मनसोक्त गैरफायदा घेतला व आपल्या जिल्हाध्यक्ष पदाचा गैरवापर केला.
- (७) स्वतः आमसभेचे सदस्य व कार्यकारी मंडळाचे सदस्य म्हणून असलेल्या अधिकारांचा वापर करावयाचा नाही, ठराव किंवा प्रस्ताव मांडायचा नाही, मांडलेल्या प्रस्तावाला विरोध करण्यासाठी किंवा पाठींवा देण्यासाठी आमसभेला किंवा कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीला उपस्थित रहावयाचे नाही, नंतर मात्र एकमताने संमत केलेल्या ठरावावर वृत्तपत्रातून क्षुद्रबुद्धिची टीका टिप्पणी करावयाची हे सदस्य व अध्यक्ष या नात्याने त्यांनी केलेले अत्यंत बेजवाबदारीचे स्वैराचारी वर्तन होय.
- (८) स्वतःला पसंत नसलेला एखादा प्रस्ताव परतवून लावण्यासाठी किंवा निरस्त करण्यासाठी संघटनेचा सदस्य तसेच कार्यकारी मंडळाचा सदस्य या नात्याने उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही संधीचा वापर न करता किंवा कार्यकारी मंडळाला किंवा आमसभेला आपल्या विचारांचा आदर करण्याची किंवा मूल्यमापन करण्याची कोणतीही संधी न देता त्यांनी केलेले लिखाण संघटनेचा सदस्य म्हणवून घेतांना करण्यात आलेल्या लज्जास्पद

वर्तनाच्या श्रेणीमध्येच मोडणारे आहे.

(९) अनेक महिने सातत्याने कार्यकारी मंडळाच्या व आमसभेच्या वैठकीला अनुपस्थित राहणे, संघटनेच्या जिल्हा युनिटचे अध्यक्ष हे विरुद्ध मिरवित संघटनेने एकमताने घेतलेल्या निर्णयाला वैयक्तिक, क्षुल्लक व काल्पनिक कारणावरुन विरोध करणे, अशा विरोधासाठी घेतलेल्या पत्रपरिषदेत कोणताही पुरावा न देता विनवुडाचे आरोप करणे, त्यांच्या या व यासारख्या उपरोक्त कृत्यांचा या सभागृहाला विषाद वाटतो. एक जिल्हाध्यक्ष या नात्याने हे जे अत्यंत अशोभनीय व संघटनेचा सदस्य या नात्याने जे लज्जास्पद वर्तन त्यांनी केले आहे त्याचा हे सभागृह तीव्र निषेध करीत आहे व त्यांच्या असद्वर्तनीय वागणुकीमुळे त्यांचे संघटनेचे सदस्यत्व पाच वर्षांसाठी निलंबित करण्याचा निर्णय घेत आहे.

नोट :- सदरहू प्रस्तावावर निर्णय घेण्यापूर्वी डॉ.विञ्चल वाघ यांना, त्यांनी इच्छा व्यक्त केल्यास, मुद्देनिहाय त्यांची वाजू मांडण्याची परवानगी देण्यात येईल व त्यानंतर आमसभेचा निर्णय होईल.

विषय क्रमांक ३७२:

१.१.१९९६ नंतर अनुदानावर आलेल्या महाविद्यालयातील शिक्षकांची थकबाकी

प्रा.व्ही.एस.भोयर हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

दिनांक १.१.१९९६ पासुन सर्व महाविद्यालयीन शिक्षकांना पाचव्या वेतन आयोगाप्रमाणे वेतन श्रेणी लागु झाली आहे व त्याप्रमाणे थकवाकी (Arears) देण्यात आली आहे. परंतु जी महाविद्यालये १.१.१९९६ नंतर टप्प्याटप्प्याने २५,५०,७५, १०० टक्के अनुदानावर आली आहेत अशा महाविद्यालयातील शिक्षकांना पाचव्या वेतन आयोगाची थकवाकी (Arears) देण्यात आलेली नाही. एवढेच नाही तर यासंबधी महाविद्यालयाने सादर केलेले प्रस्ताव देखील नागपूर विभागाच्या सहसंचालकांच्या कार्यालयाने स्विकारले नाहीत. म्हणून ही सभा असे ठरविते की, "दि. १.१.९९६ नंतर जी महाविद्यालये टप्प्याटप्प्याने २५,५०,७५,१०० टक्के अनुदानावर आली आहेत त्या सर्व महाविद्यालयातील शिक्षकांना पाचव्या वेतन आयोगाप्रमाणे निघणारी थकवाकी (Arears) देण्यात यावी"

TREASURER'S EXPLANATORY NOTE GIVING DETAILS OF EXPENDITURE ON ESTABLISHMENT EXPENSES FOR THE YEAR ENDED ON 31ST MARCH 2004

*****

In the Income and Expenditure Account of the Audit Report for the year ended on 31st March 2004 an amount of Rs.1,16,827.00 is shown as expenditure towards **establishment expenses**. The General Body meeting of NUTA dated 15.4.79 while discussing the audit report for the year ending on 31st March 1978 had resolved (vide item no.(3) (c) on page no. 109 of 1979 **NUTA Bulletin**,) that "the treasurer will circulate a brief explanatory note regarding income and expenditure giving details of expenditure as far as possible along with financial statements hereinafter". Hence the details of the break up of establishment expenses are given here.

ESTABLISHMENT EXPENSES FOR THE YEAR ENDED ON 31ST MARCH 2004

Particulars Particulars	Amount Rs.P.
Travelling Expenses	24,839.00
Printing and Stationery	35,205.50
Telephone & Trunk Call	10,526.00
Repairs & Maintenance	8,745.00
I Meeting Expenses	70.00
Bank Commission	5,458.50
Postage	3,353.00
Affiliation Fees	11,000.00
Loss on Sale of Investment	
Miscellenous Expenses	6,830.00
Legal Expenses	
Clerks/Peon's Salary	10,800.00
Total	1,16,827.00
9th June 2004	Sd. S. A. Tiwari Treasurer, NUTA

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS

(University Club House, B Road, Churchgate, Bombay-400 020.)

सन १९९१ ते सन १९९९ या काळातील नेटसेटग्रस्तांची प्रकरणे व्यक्तिशः छाननीसाठी घेण्याचा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निषेधार्ह निर्णय

रविवार, दिनांक ९ जानेवारी २००५ रोजी मुंबई येथे झालेल्या महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीत संमत करण्यात आलेला ठराव

सन १९९१ पासून तर सन १९९९ पावेतोच्या काळात महाराष्ट्रामध्ये विधिवतिरत्या नेमण्यात आलेल्या, मान्यताप्राप्त व नियमित सेवेत असलेल्या नेटसेट ग्रस्त शिक्षकांच्या संदर्भात महाराष्ट्र ग्राध्यापक महासंघाने दिनांक ३० मार्च २००३ रोजी "MEMORANDUM TO THE UGC on appointment of teachers in the Universities and Colleges in Maharashtra and the NET/SET qualification condition" या विषयावर एक निवेदन पाठवून (यापूढे उल्लेख संघटनेचे निवेदन) या शिक्षकांना नेटसेटची अट लागू होत नाही ही गोष्ट स्पष्टपणे लक्षात आणून दिली होती.

- २) महाराष्ट्रामध्ये विद्यापीठ कायद्याने पात्रता ठरविण्याचे विधिमय माध्यम काय आहे ही गोष्ट विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या लक्षात आणून देण्यात आली होती. याबाबतचा संघटनेच्या निवेदनातील परिच्छेद २ पुढील प्रमाणे :-
- "2. LAWFUL INSTRUMENT FOR PRESCRIBING QUALIFICATIONS :
- 2.1 The Non-Agricultural Universities in Maharashtra, viz, University of Mumbai, SNDT Women's University, University of Pune, Nagpur University, Amravati University, Shivaji University, North Maharashtra University, Dr. Babasaheb Marathwada University and Ramanand Tirth University are governed by the provisions of the Maharashtra Universities Act, 1994. Section 51(8) of the said Act provides that Recruitment and Qualifications of the teachers of the Universities and the affiliated colleges is to be regulated by Statutes to be made by the Universities. In case Statutes do not exist or where Statutes exist but they need to be amended, and if in the opinion of the Universities it is likely to take time before new Statutes could be brought into existence or existing Statutes could be amended, Section 14(8) of the Act provides the Vice Chancellors with powers to issue directions.
- 2.2 Section 8(3) of the said Act empowers the State Government to issue **Standard Code** for the purpose of securing and maintaining uniform standards by Notification in the official Gazette.
- 2.3 It may be pointed out that the UGC is fully aware of such provisions in the Universities Act in different States in the country and therefore in all the Regulations/ Notifications that the UGC has been issuing from time to time, the UGC has been emphasizing that it would be necessary for the Universities to make Statutes to implement the UGC Notifications/Regulations."
- ३) महाराष्ट्रामध्ये शासनाने नेटसेटची पात्रता परीक्षा विधिमय माध्यमाच्याद्वारे कधीच सक्तीची केली नाही ही गोष्ट विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या लक्षात आणून देण्यात आली होती. यावाबतचा संघटनेच्या निवेदनातील परिच्छेद ३

पुढील प्रमाणे :-

- "3.5 Thus, it is clear that instead of firmly introducing NET/SET as compulsory entry point qualification condition for recruitment of candidates through the competent legal instruments such as the Standard Code, the State Government took resort to informal instruments paying lip sympathy to the UGC directions.
- 3.6 In Maharashtra, NET/SET qualification, though stated from time to time by the Government, was never brought into existence as entry point qualification condition by the lawful machinery, viz,. the Statutes or Directions by the Vice Chancellor of the Universities or the Standard Code by the State Government."
- ४) जुन्या पात्रतेच्या जागी नेटसेटचा समावेश असलेली नवीन पात्रता महाराष्ट्रामध्ये लागू होण्याची "कट ऑफ डेट" कोणती? ही गोष्ट विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या लक्षात आणून देण्यात आली होती. याबाबतचा संघटनेच्या निवेदनातील परिच्छेद ५.२ पुढील प्रमाणे :-
- "5.2 With reference to old qualification, new qualification and the **cut off date**, it is necessary to point out that old arrangement for recruitment in the teaching cadre consists of -
- (i) qualifications prescribed by clause 8 in the GR dated 27th February 1989 (page 17 of the booklet) which had become Statute and which reads as "Generally the minimum qualifications for appointment to the post of Lecturer in the scale of pay of Rs. 2200-4000 shall be a master's degree in the relevant subject with at least 55% of marks, or its equivalent grade and good academic record"; and
- (ii) selection committees prescribed in clause 9 of the same Statute which reads as "the Selection Committee has already been laid down in the Appendix accompanying Government Resolution, Education and Youth Services Department No. USG.1177/129387/XXXII (Cell), dated 25th October 1977". This also was converted into Statute in all the Universities in the State.

This arrangement was continued to be in operation till it was replaced by the new arrangement which came into existence by issuance of directions by the Vice Chancellors. For instance, in Amravati University it was done by Direction No. 7 of 1999 dated 30th December 1999 and in other Universities in the State also around the same date. These prescribed the new qualifications making the NET/SET compulsory at the recruitment level

and composition of selection committees for recruitment in the teaching cadre. These directions in some of the Universities have been converted into Statutes and in some others they are in the process of being done. Thus it is crystal clear that the lawful cut off date for demarking old arrangement and new arrangement is 30th December 1999 or a few days prior to that or a few days thereafter. According to the Hon'ble Supreme Court of India decision, NET/SET would not be applicable to them."

- ५) नेट सेट ची पात्रता पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू करता येत नाही असा स्पष्ट निर्णय मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेला आहे ही गोष्ट विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या लक्षात आणून देण्यात आली होती. याबाबतचा संघटनेच्या निवेदनातील परिच्छेद ४.९ पूढील प्रमाणे :-
- "4.1 In the University of Delhi V/s Raj Singh and Others, the Hon'ble Supreme Court (AIR 1995, SC, 336) while dealing with the UGC Notification dated 19th September 1991 ruled that (i) Regulations are valid; (ii) They are recommendatory in character; and (iii) the application of the provisions was prospective."
- ६) या सर्व शिक्षकांच्या नेमणुका संपूर्णपणे कायदेशीर होत्या ही गोष्ट विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या लक्षात आणून देण्यात आली होती. यावाबतचा संघटनेच्या निवेदनातील परिच्छेद ३.९० पुढील प्रमाणे :-
- "3.10 All the Lecturers, barring a few, appointed during this entire period were through duly constituted Selection Committees as per the UGC requirements. By not introducing NET/SET as entry point qualification condition, as already pointed out hereinbefore, several hundreds of Lecturers were recruited with PG qualifications with B+ (55% or more) and good academic record through properly constituted selection committes but without NET/SET. This process went on from 19th September 1991 almost till 30th December 1999 (in Amravati University area) and almost till that date in other University areas. All these appointments were also after the posts in which they were selected being advertised as per the requirements of law. All such appointments were approved by the Universities concerned and their posts were covered by 100 per cent salary grant-in-aid by the State Government. These Lecturers continue to hold their posts and continue to be paid salaries and covered by the salary grants-in-aid including payment of arrears on account of the revision of pay scales under the Fifth Pay Commission. In fact, the State Government in its GR dated 18th October 2001 has placed on record that more than 6000 Lecturers fall under this category."
- ७) या सर्व शिक्षकांना (किंवा त्यापैकी कोणालाही) सेवामुक्त करणे बेकायदेशीर आहे ही गोष्ट विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या लक्षात आणून देण्यात आली होती. याबाबतचा संघटनेच्या निवेदनातील परिच्छेद ४.५ पुढील प्रमाणे :-

"4.5 The services of such teachers could not be terminated for the reasons that

- a) They were selected by duly constituted selection committee;
- b) As candidates, they possessed the then requisite minimum qualification prescribed under the Statute;
- c) All these cases fell under Second Proviso to Clause 2 of the UGC Regulation, 2000;

- d) The decision of the Hon'ble Supreme Court in University of Delhi V/s. Raj Singh & Others applied to them:
- e) The UGC Regulations applied only to candidates who wanted to become Lecturers and not to the Lecturers who were already appointed;
- f) The second Proviso to Clause 2 was only to be prospective in operation and not retrospective;
- g) After the Government and the Universities prescribed NET/SET as minimum entry point conditions for Lecturers with a clear direction that no non NET/SET candidate should be appointed as Lecturers, the Universities did not appoint any such candidates as Lecturers and when the colleges appointed such candidates, the Universities have rejected approval of such appointments."
- ८) विद्यापीठ अनुदान आयोगाला तपशीलवार निवेदन सादर केल्यानंतर आयोगाने संघटनेचे म्हणणे ऐकून घ्यावे अशी विनंती संघटनेतर्फे आपल्या निवेदनाच्या परिच्छेद ५.४ मध्ये पुढील शब्दात करण्यात आली होती. :-
- "5.4 In view of the foregoing, the MFUCTO requests that the UGC
- (a) Immediately issue direction to all Non Agricultural Universities in Maharashtra that in respect of Lecturers appointed prior to the cut off date, viz. 30th December 1999, NET/SET qualification condition is not applicable; and
- (b) Consider the cases of all those Lecturers who have been appointed after the cut off date without NET/SET for the purpose of considering eligibility for relaxation from the NET/SET qualification as per the First Proviso to qualifications contained in the UGC Regulation called the UGC (Minimum Qualifications required for the appointment and Career Advancement of teachers in Universities and institutions affiliated to it Regulation 2000) dated 4th April 2000.
- 5.5 Along with this Memorandum, Several important documents are enclosed including a booklet containing all the various Notifications/Regulations/Rules issued by the UGC and the Government of Maharashtra in relation to the NET/SET.
- 5.4 The MFUCTO desires that the UGC provide an opportunity to the MFUCTO to explain in person the various aspects of this human problem in the form of improper treatment of NET/SET qualification conditions in the State of Maharashtra. The MFUCTO deputation would wait on the Chairman of the UGC on any appointed day and time at New Delhi so that the complicated issues involved in this vexed problem will stand settled once and for all and injustice would stand removed. It is towards this end that the MFUCTO is submitting this Memorandum and is seeking immediate appointment for discussion."
- ९) ३० मार्च २००३ रोजी संघटनेने याबाबतचे निवेदन सादर केल्यानंतरसुद्धा विद्यापीठ अनुदान आयोगाला "आमचे म्हणणे ऐकून घेण्याची संधी द्या" अशी वारंवार विनंती केली. पण याबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने संघटनेचे म्हणणेसुद्धा ऐकून न घेता एकतर्फी निर्णय घेऊन १९९१ ते १९९९ या काळातील महाराष्ट्रातील सर्व प्रकरणे व्यक्तीशः सुनावणीसाठी युजीसीकडे बोलाविलेली आहेत. "१९९१ चे रेग्युलेशन दिनांक १९ सप्टेंबर १९९१ पासून लागू असून ते अनिवार्य स्वरुपाचे असल्याने सर्व विद्यापीठांनी

त्यांचे पालन करणे बंधनकारक आहे" अशी भूमिका त्यांनी घेतली आहे. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने घेतलेल्या या एकतर्फी भूमिकेचा तिव्र निषेध करण्यात येत आहे. संघटनेचे म्हणणे ऐकून न घेता आढ्यताखोरपणाने विद्यापीठ अनुदान आयोगाने ही भूमिका घेतली, एवढेच नव्हे तर ती मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या व उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचा अधिक्षेप करणारी आहे. ही गोष्ट सुद्धा विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या लक्षात आणून देण्यात यावी

१०. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने घेतलेली उपरोक्त भूमिका सर्वोच्च न्यायालयाचा अवमान करणारी आहे. कारण नेटसेट ची परीक्षा ही "सेवेत भरती होत असतांना उमेदवाराने पूर्ण करावयाची पात्रता" असून सेवेत भरती झालेल्या "शिक्षकांनी सेवेत भरती झाल्यावर केंव्हातरी पूर्ण करावयाचे सेवांतर्गत प्रशिक्षण" असे या पात्रता परीक्षेचे स्वरूप नाही. सर्वोच्च न्यायालयाने विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या नेटसेट बाबतच्या १९९१ च्या रेग्युलेशनचे तपशीलवार विश्लेषण करणारा निवाडा दिनांक ८.९.१९९४ रोजी दिला असून हे रेग्युलेशन शिफारसींच्या स्वरुपाचे (The provisions of clause 2 of the said Regulations are, therefore, recommendatory in character.) आहे. ते सक्तीचे करावयाचे किंवा नाही याबाबतचा निर्णय विद्यापीठाने वा शासनाने घ्यावयाचा आहे. तसा निर्णय घेण्यात आल्यास तो परिनियम किंवा प्रमाणसंहिता निर्गमित केल्यानंतरच्या काळात (The second proviso to clause 2 makes the application of the said Regulations prospective.) लागू पडेल, पूर्वलक्षी प्रभावाने नव्हे. हे रेग्युलेशन उमेदवारासाठी (Relates to all applicants i.e. candidates) लागू आहेत, असे त्या निर्णयामध्ये स्पष्ट करण्यात आलेले

99. मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने २००9 च्या याचिका क्रमांक ५०२२ मध्ये दिनांक २० फेब्रुवारी २००२ रोजी दिलेल्या निर्णयाच्या निकालात स्पष्टपणे असे म्हटलेले आहे की :-

"We also hold that the cases of candidates appointed from 12th October, 1999 till 18th October, 2000 are required to be examined so as to ascertain the applicability of the first proviso to clause 2 of the 1991 Regulations as well as 2000 Regulations before their services are sought to be terminated by the respective universities and/ or colleges/institutions."

मा. उच्च न्यायालयाच्या ज्या निकालामुळे विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडे ही प्रकरणे गेलेली आहेत, त्या निकालामध्ये १९९१ ते १९९९ या काळातील "१२ ऑक्टोबर १९९९ ते १८ ऑक्टोबर २००० मधील प्रकरणाची छाननी करावी" असे नमूद असतांना त्या निकालाचे निमित्त करुन विद्यापीठ अनुदान आयोगाने सन १९९१ ते १९९९ या काळातील प्रकरणाची छाननी हाती ध्यावी ही गोष्ट मा. उच्च न्यायालयाचा अवमान करणारी आहे.

9२. मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने २००१ च्या याचिका क्रमांक ५७८२मध्ये दिनांक १४ एप्रिल २००२ रोजी दिलेल्या निर्णयाच्या निकालात स्पष्टपणे असे म्हटलेले आहे की :-

"7. In the event the UGC takes decision adverse to the interests of teachers the management and the University are directed not to act upon it for a period of four weeks from the date of communication by UGC to the college through the University. In the result the petitions mentioned in the schedule to this order are disposed of by this order..... Except those petitions mentioned to be heard separately, rest of the petitions mentioned in the schedule are covered by this order and are accordingly disposed."

STATEMENT REGARDING THE FIXED SECURITIES OF THE ASSOCIATION AS ON 31ST MARCH, 2004. STATEMENT NO.15

	CEL CEL CONTROL	
. /	FEMEMBERS	
1.	No.Of Members as on the day of Constitution	1
	amendement (9th May, 1976 i.e. to put	214
2.	membership fee in fixed deposits.) Total No. of Members as on the Date (9th Oct.	
2.	1988) of increasing the	•
	L.M.fees from Rs. 151 to 501)	2846
3.	No. of Members from 9th May	2040
J.	1976 to 9th Oct. 1988 (2-1) = (2846-214) =	2632
4.	Total No. of Members as on the date	2032
~~"~~ "	(30th April 1991) of increasing	
	the L.M. fees (from Rs. 501 to 2001)	3279
5.	No. of Members from 9th Oct.	3217
1	1988 to 30th April 1991 (4-2)=(3279-2846)=	433
6.	Total No. of members as on the date	
	(31st December 2000) of increasing the	
! !	L.M.fees from (Rs. 2001 to 4001)	4723
7.	No. of Members from 30 April, 1991	
	to 31st March, $2002(6-4) = (4723-3279) =$	1444
8.	Total No. of members as on 31st March 2004	4802
9.	No. of memebers from 1st January 2001 to	
	31st March 2004 (4802 - 4723) =	79
İ		
	B) TEACHERS WHO MADE PART PAYMEN	TOFL.M.FEES
10.	i) A.No. of Teachers who have paid 1001/1000	
11.		10
	b) No. of Teachers who have paid 2001/2000	29
	c) No. of Teachers who have paid 3001/3000	
	,	
! 	C) AMOUNT OF L.M. FEES RECEIVED	Rupees
12.	Amount Received from Members	
	mentioned at Sr.No.1 above Rs	00-00
13.	Amount Received from members	
	at Sr.No.3 above (2632 x 151)	3,97,432-00
14.	Amount Received from members mentioned	
	at Sr.No.5 above (433 x 501)	2,16,933-00
15.	Amount Received from members mentioned	
	at Sr. No. 7 above. (1444 x 2001)	28,89,444.00
16.	Amount Received from members mentioned	
l I	at Sr. No. 9 above (79 x 4001)	3,16,079.00
17.	Amount Received from members mentioned	
١.,	at Sr. No. 10 & 11 above (1,28,128 + 68,000)	1,96,128.00
18.	Total amount of L.M.Fund received from	
	all the members mentioned at Sr.No.	
	12+13+14+15+16+17 above. and	
i I	hence expected to have	40.16.016.00
ĺ.	been invested in fixed Securities	40,16,016.00

	D) TOTALAMOUNT IN FIXED SECURTIES.		
19.	Total amount invested in fixed securities		
	(Details as per Appendix A & B) (3,74,000 + 36,00,0	=(00)	39,74,000.00
20.	Total Balance in life membership Ac.		
	(A/c.19893)		46,398.61
21.	Total amount in fixed Securities and cash		
	in the Bank (19+20)		40,20,398.61
22.	Amount of cheques under Realisation since		
	they are deposited recently		
23.	Total of 21 and 22 above		40,20,398.61
24.	Surplus of 23 over 18		4,382.61

APPENDIX 'A' Statement regarding the Fixed Securities of the Association as on 31st March, 2004 (See Item at Serial No.19 in the statement). UNITS OF UNITTRUST OF INDIA-MISG SCHEMES

Sr. Unit	No.of	Face	Amount	Date	Period	Rate
No. Certificate	Units	Value	of	of	of	of
No.		of Ea	- I	nvestment		Divi
		ch Un	it			dend
1 2	3	4	5	6	7	8
1. 1121150055042 2. 1121240004679 3. 1121260018514	11300 14000 12100	10 10 10	1,13000 1,40000 1,21000	1.6.99 1.10.99 31.1.2000	5 Years 1 5 Years 1 5 Years 1	0.50%
5. 1121200018514	12100	10	2 74 000	31.1.2000	3 Teals I	0.23%

APPENDIX 'B'

Statement regarding the Fixed Securities of the Association as on 31st March, 2004 (See Item at Serial No.19 in the statement).

BANK OF MAHARASHTRA, MIDS SCHEMES

	Total	36,00,000			
7.	740620/1	7,00,000	16.12.2003	24 Months	5.50%
6.	740616/1	5,00,000	17.09.2003	36 Months	5.75%
5.	740613/1	5,00,000	08.08.2003	39 Months	6%
4.	620786/1	3,00,000	03.09.2002	39 Months	8%
3.	620768/1	4,50,000	23.01.2002	39 Months	8.25%
2.	620745/2	3,00,000	02.06.2001	39 Months	10 %
1.	620740/1	8,50,000	08.02.2001	39 Months	10.50%
No.	Certificate	Investment	Investment	Investment	interest
Sr.	MIDS	Amount of	Date of	Period of	Rate of

Date : 9th June 2004 Dr. S. A.TIWARI, Treasurer, *Note :* Statement No.14 was printed on page 100 of 2003 NUTA Bulletin.

या निर्णयात शेवटी परिशिष्ट देण्यात आले असून त्या परिशिष्टात दिलेल्या १०४ प्रकरणांची छाननी करुन विद्यापीठ अनुदान आयोगाने निर्णय घ्यावा असे नमूद असतांना त्या निकालाचे निमित्त करुन विद्यापीठ अनुदान आयोगाने सन १९९१ ते १९९९ या काळातील सर्व प्रकरणांची छाननी हाती घ्यावी ही गोष्ट मा. उच्च न्यायालयाचा अवमान करणारी आहे. चार महिन्याच्या आत निर्णय घेण्याच्या मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाचा सुद्धा विद्यापीठ अनुदान आयोगाने अवमान केलेला आहे.

9३. नेटसेट पात्रता परीक्षेसाठी विद्यापीठाचे परिनियम दुरुस्त करण्याचा सल्ला ८ जून १९९४ च्या पत्राने विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिला होता. तो पुढील प्रमाणे :-

"The UGC has been advising the State Government/ Universities to set up an accredited NET at State level by:

- (1) Designating an agency which will conduct NET at State level with the assistance of UGC to ensure standards.
- (2) University Statutes must be amended to reflect teacher's qualifications and eligibility requirements prescribed in UGC Regulations.
- (3) The recruitment rules for Government Colleges should be modified to reflect teacher's qualifications and eligibility requirements prescribed in UGC Regulations.

However, the matter of setting up an accredited State level NET may be decided at the earliest."

विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे १९९१ चे रेग्युलेशन सक्तीचे होते ही गोष्ट जर खरी आहे तर मग अशी विनंती १९९४ मध्ये, त्यापूर्वी व त्यानंतर विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून वारंवार का केली जात होती? याचा खुलासा विद्यापीठ अनुदान आयोगाला करावाच लागेल.

- १४. ४ एप्रिल २००२ रोजी काढलेल्या नव्या रेग्युलेशनमध्ये "Provided further that these regulations shall not be applicable to such cases where selections of the candidates having had the then requisite minimum qualification as were existing at that time through duly constituted Selection Committees for making appointments to the teaching posts have been made prior to the enforcement of these regulations." हे दुसरे परंतुक विद्यापीठ अनुदान आयोगाला का टाकावे लागले होते याचाही खुलासा विद्यापीठ अनुदान आयोगाला करावाच लागेल.
- 9५. या सर्व वाबी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या पुन्हा एकदा लक्षात आणून देण्यात याव्यात व सन १९९१ ते सन १९९९ या काळातील प्रकरणे व्यक्तिशः छाननीसाठी बोलाविण्याचा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निर्णय मा. सर्वोच्च व उच्च न्यायालयाच्या विरोधात जाणारा असल्याने विद्यापीठ अनुदान आयोगाने तो ताबडतोब मागे घ्यावा अशी त्यांना विनंती करण्यात यावी.
- १६. विद्यापीठ अनुदान आयोगाची यासंदर्भातील आढ्यताखोर वृत्ती लक्षात घेता त्यांनी पुढील एक दोन महिन्यात संघटनेचे म्हणणे ऐकून न घेतल्यास किंवा ऐकून घेवून न्यायालयाच्या निकालांशी सुसंगत निर्णय न केल्यास याबाबत उच्च न्यायालयामध्ये याचिका दाखल करुन दाद मागण्यात यावी. असे करतांना मा. उच्च न्यायालयासमोर (१) ३० मार्च २००३ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने विद्यापीठ अनुदान आयोगाला पाठविलेले निवेदन (२) अमरावती विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरूंनी १० डिसेंबर २००२ रोजी विद्यापीठ अनुदान आयोगाला पाठविलेले निवेदन (३) नागपूर विद्यापीठाच्या मा कुलगुरुंनी दिनांक १७ डिसेंबर २००२ रोजी विद्यापीठ अनुदान आयोगाला पाठविलेले निवेदन (४) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सन १९९४ चे सिव्हील अपील नं. १८१९ यामध्ये दिनांक ८.९.१९९४ रोजी दिलेले निवाडा (५) उच्च न्यायालयाच्या मा. औरंगाबाद खंडपीठाने २० फेब्रुवारी २००२ रोजी सन २००१ च्या याचिका क्रमांक ५०२२ मध्ये दिलेला निर्णय (६) मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने १८ एप्रिल २००२ रोजी सन २००१ च्या याचिका क्रमांक ५७८२ मध्ये दिलेला निर्णय, ही व या सारखी कागदपत्रे मा. उच्च न्यायालयाच्या लक्षात आणून देण्यात यावी.

आवश्यकता पडल्यास सर्वोच्च न्यायालयामध्ये जाण्याची सुद्धा तयारी करण्यात यावी.

- 9७. अशा याचिकेमध्ये सन १९९१ ते सन १९९९ च्या काळात विधिवतिरत्या सेवेत भरती झालेल्या (i) शिक्षकांना नेटसेटची अट पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू होत नाही असा निवाडा द्यावा (ii) विधीवतिरत्या नियमित भरती झालेले शिक्षक या नात्याने शिक्षकांना मिळणारे सर्व लाभ त्यांना मिळावे या विनंती सोवत (iii) मधल्या काळात या प्रकरणांची छाननी करण्याच्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या कृतीवर स्थगनादेश देण्याची विनंती मा. उच्च न्यायालयाला करण्यात यावी.
- 9८. सन १९९१ ते १९९९ या काळात सेवेत आलेल्या शिक्षकांच्या विद्यापीठिनिहाय बैठकी बोलाविण्यात याव्यात व त्या बैठकींमध्ये या न्यायालयीन लढाईबाबतची पूर्ण कल्पना त्यांना देण्यात यावी. मुख्य याचिका मुंबई उच्च न्यायालयामध्ये दाखल करण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने पार पाडावी. तांत्रिक कारणासाठी नागपूर खंडपीठापुढे याचिका दाखल करण्याची जबाबदारी नुटाने पार पाडावी, असा निर्णय घेण्यात येत आहे. मा. उच्च न्यायालयात होऊ घातलेल्या या संघर्षासाठीचे अर्थबळसुद्धा त्या त्या पातळीवरच उभे करण्यात यावे असाही निर्णय घेण्यात येत आहे.
- 9९. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निर्णयाने विपरितरित्या प्रभावित झालेल्या अशा प्रत्येक शिक्षकाने व्यक्तिशः न्यायालयीन संघर्णच्या कामी रुपये दोन हजाराचा सहभाग द्यावा. हा सहभाग रेखांकित धनादेशाव्दारे यथास्थिती 'एम्फक्टो' अथवा 'नुटा' असा संघटनेच्या नावे घेण्यात यावा. अशा सहभागी झालेल्या प्रत्येक शिक्षकांचा पत्रव्यवहाराचा विनचूक पत्ता असलेली यादी प्रत्येक विद्यापीठ संघटनेने ठेवावी व ती महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाकडे पाठवावी . जेणेकरुन प्रत्येक शिक्षकाला अशा याचिकेमध्ये अर्जदार करण्याचा निर्णय झाल्यास त्या शिक्षकाची व्यक्तिगत माहिती तावडतोब मिळविता येईल.
- २०. सन १९९१ पासून तर सन १९९९ पर्यंतच्या काळांत विधीवतिरत्या सेवेत भरती झालेल्या नेटसेटग्रस्त शिक्षकांच्या विद्यापीठ स्तरावरील बैठकांचे आयोजन करण्यात यावे. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या वतीने आयोजित करण्यात येणाऱ्या या बैठकांचा कार्यक्रम विचारात घेण्यात आला व पुढील प्रमाणे संमत करण्यात आला. :-
- (१) नागपूर विद्यापीठ, व (२) अमरावती विद्यापीठ, रविवार, दिनांक २७.०२.२००५, सकाळी ११.०० वाजता, लोक महाविद्यालय, वॅचलर रोड, वर्धा येथे
- (३) उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, उमवी नगर, जळगांव. सोमवार, दिनांक २८.०२.२००५ दुपारी ५.३० वाजता जळगाव येथे
- (४) पुणे विद्यापीठ, शनिवार, दिनांक ०५.०३.२००५, सकाळी ११.०० वाजता नगर येथे
- (५) शिवाजी विद्यापीठ, व (६) सोलापूर विद्यापीठ, रविवार, दिनांक ०६.०३.२००५ सकाळी १०.०० वाजता कोल्हापूर येथे
- (७) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, मंगळवार, दिनांक ०८.०३.२००५, सकाळी ९.०० वाजता नांदेड येथे
- (८) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, मंगळवार, दिनांक ०८.०३.२००५ दुपारी ५.०० वाजता औरंगाबाद येथे
- (९) मुंबई विद्यापीठ, व (१०) एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, बुधवार, दिनांक १६.०३.२००५, दुपारी ५.३० वाजता मुंबई येथे

(सुरुवातीला अ.नं. दिला असून त्यानंतर विद्यापीठाचे नाव, त्यानंतर वैठकीचा दिवस, दिनांक व वेळ दिलेली आहे. शेवटी सभेचे शहर नमूद केले आहे. प्रत्यक्ष सभेचे ठिकाण त्या त्या विद्यापीठस्तरीय संघटनेने ठरवावयाचे आहे.)

२१. सन १९९१ पासून तर सन १९९९ पर्यंतच्या काळात विधीवतरित्या सेवेत भरती झालेल्या नेटसेटग्रस्त शिक्षकांच्या जिल्हा निहाय बैठका उपरोक्त ठरावाची माहिती देण्यासाठी विद्यापीठ स्तरावरील संघटनेने आयोजित कराव्या असाही निर्णय घेण्यात आला.

*****

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY: NAGPUR BENCH, NAGPUR CIVIL WRIT JURISDICTION: CIVIL WRIT PETITION NO. 2536 OF 2003

IN THE MATTER OF

Ku. Usha D/Motiram Khandale.... Petitioner Versus State of Maharastra & Ors...... Respondents

COUNTER AFFIDAVIT ON BEHALF OF THE RESPONDENT NO 6-UNIVERSITY GRANTS COMMISSION.

- I A.K. Dogra, Joint Secretary, University Grants Commission, Bahadur Shaha Zafar Marg, New Delhi, do hereby solemnly affirm and state as under:-
- (1) That I am the Joint Secretary in the University Grants Commission and as such I am conversant with the facts and circustances of the instant case. Hence, I am competent to swear the instant affidavit.
- (2) That I have read a copy of the aforesaid Writ Petition and having understood the contents thereof my reply to them are as under. However, before proceeding to give parawise reply, it is necessary to state following few facts in brief.
- (3) That The University Grants Commission (hereinafter to be referred as "the Commission") has been constituted under the provisions of the University Grants Commission Act 1956 (Act No.3 of 1956) which came into force w.e.f. 5.11.1956. The Act was enacted to make provisions for the co-ordination and determination of standards in universities. The Commission under the provisions of the Act has been entrusted with the duty to take such steps as it may think fit for the promotion and co-ordination of university education and for the determination and maintenance of standards of teaching examination and research in universities. For the said purpose, the Commission has been vested with the power to recommend to any university the measures necessary for the improvement of university education and advice the universities upon the action to be taken for the purpose of impementation of such recommendation.
- (4) That the Commission is also authorised to perform such other functions as may be prescribed or as may be deemed necessary by the Commission for advancing the cause of higher education in India or as may be incidental or conducive to the discharge of it's functions. Section 26 of the Act which give power to the Commission to make regulations consistent with the Act, permits the Commission to define the qualifications that should ordinarily be required of any person to be appointed to the teaching staff of the university, having regard to the branch of education in which the applicant is expected to give instructions.
- (5) That the Commission taking note of the recommendations made by the Expert Bodies of the Educationists from time to time that examinations conducted by various Examination Bodies and its results were neither reliable nor valid and comparable and taking further note of the fact that the standards of performance varied from University to University and that University which were a little more exacting, were less generous with their scores and therefore, a way had to be found to ensure not only that justice was done but also that it appeared to be done and therefore, it had to be ensured that every citizen aspiring to be a teacher at

- tertiary level, i.e. a lecturer, is qualified in terms of a national yardstisk, that the Commission on the basis of recommendations made by prof. R.C. Mehrotra Committee and the Vice-Chancellor's conference held in 1989 ,decided to hold a comprehensive National Test to determine the eligibility for Lecturer with reference to a common yardstick under its aegis
- (6) That therefore, the Commission decided to supersede "The University Grants Commission (Qualification required of a person to be appointed to the teaching Staff of a University and Institutions Affiliated to it) Regulations, 1982 which had come into force w.e.f. 1.7.1983 and which for the appointment to the post of University Lecturer required the candidate to possess (a) a Doctorate's Degree or Research work of an equally high stadard and (b) a good academic record with at least second class (On the seven point Scale) Master's degree in a relevant subject from an Indian University or an equivalent degree from a foreign university whereas for a College Teacher, the minimum qualifications prescribed were (I) An M.Phil degree or a recognised degree beyond the Master's level or published work indicating the capacity of a candidate or independent research work; and (ii) good academic record with at least second class(C in the seven point scale) Master's degree in a relevant subject from an Indian University or an equivalent degree from a foreign University" and to replace it by a new regulation.
- (7) That accordingly the Commission keeping in view the aforsaid recommendations, framed the University Grants Commission (Qualifications required of a person to be appointed to the Teaching Staff of a University and Istitutions Affiliated to it) Regulations, 1991 which was notified vide i.e. Notification dated 19.9.1991. The said regulation for the appointment to the post of lecturer provided following minimum qualifications.
- (a) Arts, Sciences, Social Sciences, Commerce, Education, Physical Education, Foreign Language and law.

Good academic record with at least 55% marks or an equivalent grade at Master's degree level in the relevent subject from an Indian University or an equivalent degree from a foreign University. Candidates besides fulfilling the above qualifications should have cleared the Eligibility test for Lecturers conducted by University Grants Commission, CSIR or similar test accredited by the University Grants Commission.

(b) Journalism and Mass Communication

Good academic record with least 55% marks, or an equivalent grade at Master's degree level in Communication / mass communication/ Journalism from an Indian University

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION & MFUCTO सन १९९१ ते सन १९९९ या काळातील नेटसेटग्रस्त शिक्षकांच्या सभेचे आयोजन सभेची सूचना

"सन १९९१ ते सन १९९९ या काळातील नेटसेटग्रस्तांची प्रकरणे व्यक्तिशः छाननीसाठी घेण्याचा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा निषेधाई निर्णय" या विषयावरील विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या चुकीच्या धोरणाविरुद्ध महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने (MFUCTO) रविवार, दिनांक ९ जानेवारी २००५ रोजी मुंबई येथे झालेल्या महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीत संमत केलेला ठराव नुटा बुलेटीनच्या याच अंकात प्रसृत केलेला आहे. या सर्व घटनाक्रमाची नेटसेटग्रस्त शिक्षकांना सविस्तर माहिती देण्यासाठी सन १९९१ पासून तर सन १९९९ पर्यंतच्या काळात विधीवतिरत्या सेवेत भरती झालेल्या नेटसेटग्रस्त शिक्षकांच्या उभय विद्यापीठ स्तरावरील बैठकीचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. नागपूर व अमरावती विद्यापीठ क्षेत्रातील नेटसेटग्रस्त शिक्षकांच्या सभेचे आयोजन खाली दिलेल्या स्थळी, वेळी, दिवशी व दिनांकाला केलेले आहे. नागपूर व अमरावती विद्यापीठ क्षेत्रातील अशा सर्व शिक्षकांनी या सभेला उपस्थित रहावे अशी त्यांना विनंती आहे. सभेला नुटाचे अध्यक्ष व पदाधिकारी उपस्थित रहातील.

- **डॉ. एकनाथ कठाळे**, सचिव, नूटा

सभेचा दिवस, दिनांक, वेळ व स्थळ

रविवार, दिनांक २७.०२.२००५, सकाळी ११.०० वाजता, लोक महाविद्यालय, बॅचलर रोड, वर्धा

or an equivalent degree from a foreign University. Candidates besides fulfilling the above qualifications should have cleared the eligibility test for lecturer conducted by University Grants Commission, CSIR or similar test accredited by the University Grants Commission. **OR**

Atleast 55% marks or an equivalent grade at Master's degree level in Social Sciences, Sciences/ Humanities with atleast second class bachelor's degree or Post-Graduate Diploma in Communication/mass communication or journalism from a recognised Indian University/National Institute. Candidates besides fulfilling the above qualifications shoud have cleared the eligibility test for lecturer conducted by University Grants Commission, CSIR or similar tests accredited by the University Grants Commission.

(c) Music

Good academic record with at least 55% marks or an equivalent grade at Master's degree level in relevant subject or an equivalent degree from an Indian/ Foreign University. Candidates besides fulfilling the above qualifications should have cleared the eligibility test for Lecturers conducted by University grants Commission, CSIR or similar test accredited by the University Grants Commission. A traditional or a professional Artist with a highly commendable professional achievement in the subject concerned.

A true copy of the UGC (Qualifications Required of a person to be Appointed to the teaching Staff of a University and Institutions Affiliated to it) Regulations, 1991 is annexed herewith and being marked as **ANNEXURE-R.1**

- (8) That thus under the new regulations, possession of an M.Phil degree or the Doctorate's degree, as the case may be, as the minimum qualification for appointment as Lecturer was altogether dispensed with and in its place the candidates were required to possess the minimum educational qualification and in addition to clear the National Eligibility Test (hereinafter to be refered as the NET) conducted by the Commission. Further, The UGC regulations 1991 provided that any relaxation in the prescribed qualifications can only be made by university with regard to posts under it; or any of the institutions including constituent or affiliated colleges recognised under Section 2(f) of the UGC with prior approval of the UGC.
- (9) That the validity of the said Regulation including the power of the Commission to provide for NET and the applicability of the said Regulation to the Delhi University was upheld by the apex court in University of Delhi Vs. Raj Sing (reported in Judgement Today 1994(...) SC 1994 Suppl.(3) SCC 516. The Hon'ble Supreme Court held that in the case of eminently qualified men and women, the UGC would not hesitate to grant prior approval to the relaxation of the requirment of clearing the test. It was also held that in special case, the Delhi University may seek prior approval for the relaxation of this requirement. The Court also hoped that "We have no doubt that there must be highly qualified men and women in the country who, to serve their chosen field, would be willing to become lecturers. We have no doubt that they would appreciate the sound objective of the said regulations and would, therefore, not consider it infra dig to appear at and clear the test prescribed thereby." However the expectations of the apex Court were bellied by the subsequent conducts of the petitioners herein who have chosen to drag the Commission unnecessarily to Courts notwithstanding the fact that the apex Court has already upheld the power of the Commission to frame the regulation.
- 10) That it is further submitted that pursuant to the Judgment of the Hon'ble Supreme Court in the aforesaid case of Raj Sing, the Commission in it's meeting held on 11th January,1995 deliberated on the question of giving relaxation in minimum qualifications for the appointment of teachers in universities/colleges and decided to form a committee to

RULES FOR PROPOSING AMENDMENTS (Reproduced from page 97 of 1977 NUTA Bulletin)

- 1. Any proposal before the meeting may be amended (a) by leaving out a word or words or (b) by leaving out a word or words in order to add or insert a word or words or (c) by adding or inserting a word or words.
- 2. An amendment to be in order shall: (a) not constitute a direct negative to the original resolution: (b) be relevent to and within the scope of the resolution to which it is moved.

- examine the requests received from various universities and desired that such committee may examine the requests and give its recommendations to the Commission for consideration.
- (11) That in view of the above decision of the Commission, an empowerd Expert Committee (i.e. Exemption Committee) has been constituted by the Commission from time to time. It is respectfully submitted that the Hon'ble Supreme Court in it's judgment in the matter of Raj Singh has provided for a provision for relaxation on case to case basis provided prior approval is taken from UGC. A general relaxation would not be in accordance with the said judgment, which refered to specific cases being considered for relaxation.
- (12) That the Commission again on 24th December,1998 issued a Notification whereunder requirement of minimum qualifications for appointment as Lecturer including qualifying in the National Eligibility Test or an accredited test, remained the same as in 1991 Regulation. However in case of Ph.D holders matter was left to the discretion of the University concerned to exempt Ph.D. holders from NET or to require NET, In their case, either as a desirable or essential qualification for appointment as Lecturers in the University Departments and Colleges. However the said notification also clearly and in unmistakable terms provided that any relaxation in the prescribed qualifications, can only be made by a University, with the prior approval of the Commission.
- 13) That however the Commission's experience showed that the standard of Ph.D. also varies from one University to another and therefore, there was an urgent need for a common test with uniform syllabus to test a person's ability to teach. It was in this view of the matter that the Commission again in exercise of its power conferred u/s 26(1) (e)&(g) read with section 14 of the Act framed a new Regulation namely the University Grants Commission (Minimum qualification required for the appointment and Career Advancement of Teachers in Universities and Institutions affiliated to it) Regulations 2000 which has been since then circulated to all the Universities vide Commission's letter dated 4th April, 2000. The said regulation is in supersession of the UGC regulation dated 19.9.1991 and the notification dated 24.12.1998. It is submitited that the said regulation provides that "No person shall be appointed to a teaching post in University or in any of Institutions including constituent or affiliated colleges reconized under clause (f) of Section 2 of the UGC Act, 1956 or in an institution deemed to be a university under Section 3 of the said Act in a subject if he/she does not fulfil the requirements as to the qualifications for the appropriate subjects as provided in the Annexure. Provided that any relaxation in the prescribed qualifications can only be made by the UGC in a partcular subject in which NET is not being conducted or enough number of candidates are not available with NET qualifications for a specified period only" A true copy of the University grants Commission (Minimum qualifications required for the appointment and Career Advancement of Teachers in Universities and institutions affiliated to it) Regulations, 2000 is annexed herewith and being marked as ANNEXURE R.2.
- (14) That it apperas that large number of writ petitions were filed in the High Court of Judicature at Bombay challenging the terminations of services of lecturers by the State Government of Maharashtra. The High Court vide its judgment & order dated 18.04.2002 directed that the managements of colleges, where they exist, should approach the concerned university for seeking relaxation in minimum qualifications. The university in turn should approach the UGC within a period of four months from the date of receipt of the proposal. Thereafter, the UGC would consider the proposal and take a decision within a time limit of four months. A true copy of the judgment & order dated 18.04.2004 passed by the Bombay High Court in Writ Petition (Civil) No.5782/2001 is annexed herewith & being marked as **ANNEXURE-R.3**
- (15) that in view of the aforesaid order passed by the High Court, the matter was taken up with the Government of Maharashtra in respect of non NET/SLET qualified teachers under the provision of UGC'S Regulation of 1991 & 2000. Accordingly, the State Universities of Maharashtra in turn approached the UGC in regard to the aforesaid matter.
- (16) That it is respectfully submitted that in compliance of the aforesaid order, the Commission started receiving proposals for relaxation /exemption from the various universities of Maharashtra but the proposals were incomplete not giving full

information in respect of each person involved concerned.

- (17) That accordingly, on 3rd January, 2003 UGC requested the universities to send the cases in the prescribed proforma framed for the purpose of the Exemption Committee to take a decision on the basis of appropriate and complete information for each of the individual case separately. These proposals for relaxation/exemption were again placed before the Exemption Committee at its meeting held on 10th April, 2003 for consideration.
- (18) That it is submitted that the cases for exemption were considered by the Exemption Committee and the committee desired that the universities be once again requested to send the information in the prescribed format (10 copies) as designed by the Exemption Committee. In this regard, the Chairman UGC on 2nd May,2003 wrote letter to all concerned Vice-Chancellors as well as Mrs. Chandra lyangar, Principal Secretary, Higher Education, Government of Maharashtra soliciting the desired information which was not forth coming from the Universities as desired by the Exemption Committee. A true copy of the UGC letters dated 02.05.2003 as also Minutes of Meeting of Exemption Committee held on 07.10.2003 are annexed herewith and being marked as ANNEXURE.R-4[COLLY.].
- (19) That thereafter, the Commission received 46 cases from the Amravati University and 9 cases from Pune University, Pune in the revised format (in 10 Copies) duly completed in all respects. These were placed before the exemption Committee at its meeting held on 7th October, 2003 for its consideration.
- (20) That the Committeee desired that the Vice-Chancellor, Amravati University (46 cases) and Pune University (9 cases) be requested to provide additional information, particularly educational qualifications acquired by each candidate at graduate level, post-graduate level clearly indicating subject specialization, percentage of marks obtained etc.
- (21) That the UGC vide its letter dated 24.12.2003 communicated the aforesaid decision of the Exemption Committee to all concerned Universities requesting them to send the proposals in the prescribed format alongwith the additional information. A true copy of the UGC letter dated 24.12.2003 is annexed herewith and being marked as **ANNEXURE-R.5.**
- (22) That it is respectfully submitted that in the Minutes of Order dated 05.12.2003 in Writ Petition N.3675/2003 with other connected petitions, it was observed that the UGC shall consider the proposals and take the decision within a period of eight weeks from the date of receipt of the proposals from the Nagpur University and Amravati University. A true copy of the Minutes of Order dated 05.12.2003 in Writ Petition (Civil) No.3675/2003 is annexed herewith & being marked as **ANNEXURE-R.6.**
- (23) That it is respectfully submitted that the cases pertaining to State of Maharashtra for exmption from NET Examination were placed before the Exemption Committee at its Meeting held on 17.05.2004 A true copy of the Minutes of the Exemption committee meeting held on 17.05.2004 is annexed herewith and being marked as **ANNEXURE R.7**
- (24) That subsequently, the minutes of the Exemption Committee was placed before the Commission in its meeting held on 24.06.2004 for consideration. After deliberating over the matter, the Commission resolved as under.

"The Commission considered the recommendations of the Exemption Committee taken on the specific request received from various universities for granting exemptions from NET

for appointment as lecturers and accepted the recommendations given on all the individual cases. The Commission did not agree with the recommendations of the Exemption Committee in respect 191 teachers appointed as lecturer in various subjects at various colleges affiliated to Nagpur University, Nagpur. The Commission further decided that the UGC office may consider granting exemption from NET after receiving each case individually and the same rule be observed to give exemption from NET in respect of the teachers appointed by Pune University, Pune, Mumbai University, Mumbai ,Shivaji University, Kolhapur, SRTM University, Nanded , Dr.Babasaheb Ambedkar University, Aurangabad, North Maharashtra University, Jalgaon, Amravati University, Amravati and their affiliated colleges.

- (25) That thereafter, the UGC vide its letter dated 16.07.2004 conveyed the decision of the Commission to Nagpur University, Nagpur requesting to send each of the 191 cases individually in the usual prescribed format for exemption along with the supporting documents in English version duly attested by the Principal of the College or the Registrar of the University under its seal enabling the UGC to place the same before the Exemption Committee. It is submitted that rest of the Universities viz. Pune University, Pune, Mumbai University, Mumbai, Shivaji University, Kolhapur, SRTM University, Nanded, Dr.Babasaheb Ambedkar University, Aurangabad, North Maharashtra University, Jalgaon, Amravati University, Amravati were also informed vide UGC letter dated 20.07.2004 requesting to send each case individually in the usual prescribed format for exemption along with the supporting documents in English version duly attested by Principal of the College or the registrar of the University under its seal enabling the UGC to place the same before the Exemption Committee. A true copy of the UGC letters dated 16.07.2004 and 20.07.2004 are annexed herewith and being marked as ANNEXURE R.8 [COLLY.].
- (26) That pursuant to the directions of Hon'ble High Court of Bombay , a meeting was held in the Chamber of Chairman University Grants Commission on 02.08.2004 regarding relaxation in qualification to the large number of Lecturers, appointed in the Colleges of Maharashtra State Universities. A true copy of the Minutes of Meeting held on 02.08.2004 is annexed herewith and being marked as **ANNEXURE-R.9.**
- (27) That the Commission vide its letter dated 10/11.08.2004 sent a copy of the minutes of meeting to Mrs.Chandra Iyangar, Principal Secretary, (Higher Education), Government of Maharashtra, Maharashtra to give suitable date for holding awareness meeting where two three persons from UGC would educate the representatives of concerned State Universities on how to provide detailed information in the prescribed UGC proforma meant for the purpose.
- (28) That the annexurs are true copies of their respective originals.
- (29) That the facts stated in the above affidavit are true to my knowledge. No part of the same is false and nothing material has been concealed there from.

DEPONENT

VERIFICATION

I, the above named deponent do hereby verify that the facts stated in the above affidavit are true to my knowledge. No part of the same is false and nothing material has been concealed there from.

Verified at New Delhi on this the 18th day of August, 2004.

DEPONENT

****

,
NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR UNI-
VERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) CHIEF
EDITOR : Prof. A.G.Somvanshi, Shankar Nagar,
AMRAVATI-444 606. EDITOR: Prof. S.S. Gawai
1, Abhinav State Bank Colony, Chaprashi Pura, Camp,
AMRAVATI 444 602. PUBLISHER : Prof. S.R. Kalmegh,
Lahari Apartment, Keshao Colony, Camp, AMRAVATI
444 602. Type Setting at NUTA Bulletin Office,
Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road,
Amravati-444 601. PRINTED AT Bokey Printers, Gan-
dhi Nagar, Amravati. (M.S) REGD NO. MAHBIL /
2001/4448 Licenced to post without prepayment
LICENCE NO. NR/ATI/78/2002 Name of
the Posting office: R.M.S. Amravati.
Date of Posting: 19.01.2005

		-,	avati-444	. 001.		
То,	•••••	•••••		• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		•••••
•••••						
•••••	••••••	•••••	•••••	••••••	•••••	•••••